

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
**ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародний захист прав людини»

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні

комунікації та регіональні студії»

Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні

комунікації та регіональні студії»

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на
засіданні кафедри
міжнародних відносин
Протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Міжнародний захист прав людини
Освітня програма	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Мета дисципліни глибоке усвідомлення студентами особливостей міжнародного захисту прав людини у різних державах світу, різних регіональних системах.

Основними **завданнями** вивчення студентами дисципліни «Міжнародний захист прав людини»: дати студентам цілісні й систематизовані знання про історію розвитку, становлення захисту прав людини, особливостей міжнародного захисту у різних регіонах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати основні положення всіх тем, передбачених навчально-тематичним планом:

Політико-правові аспекти становлення прав людини в світі та Україні

Основні види прав людини

Історія розвитку та становлення міжнародної системи захисту прав людини

Механізм ООН у сфері захисту прав людини

Європейська система захисту прав людини

Захист прав людини у країнах Африки

Система захисту прав людини у мусульманських країнах

Міжамериканський досвід захисту прав людини

Інші регіональні системи захисту прав людини.

вміти: здійснювати аналіз міжнародно-правових актів універсального та регіонального характеру в аспекті відображення у них стандартів захисту прав людини;

визначати ступінь імплементації міжнародно-правових стандартів у галузі захисту прав людини в національне законодавство України;

аналізувати зарубіжний досвід створення механізму практичної реалізації прав особи;

використовувати різні джерела в галузі міжнародно-правового захисту прав особи;

користуватися правовою міжнародною термінологією у сфері захисту прав особи;

виявляти загальні тенденції розвитку міжнародно-правового механізму захисту прав людини.

Компетентності

Інтегральна компетентність. Здатність аналізувати та розв'язувати складні спеціалізовані задачі та компетентність практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних

взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

ЗК 1 Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ЗК4 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.

ЗК 5.Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК 2 Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК 4 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій,

регіональних досліджень.

СК 11 Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

Програмні результати навчання

РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях..

РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій.

РН15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

3. Структура дисципліни

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема1. Політико-правові аспекти становлення прав людини в світі та Україні	Розглянути витоки ідеї про права людини. Втілення ідеї про права людини у внутрішньодержавному законодавстві під час буржуазних революцій в Англії, Франції та США. Права людини в традиціях українського народу.	Тести, Контрольні запитання, Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
2.	Тема 2. Основні види прав людини	Проаналізувати всі види прав: Особисті права і свободи людини Економічні права і свободи людини Соціальні права і свободи людини Політичні права і свободи громадянина Культурні права і свободи людини Права в сфері екології	Тести, Контрольні запитання, Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Історія розвитку та становлення міжнародної системи захисту прав людини	Розглянути діяльність Ліги Націй (перша міжнародна організація, під егідою якої приймалися договори у сфері захисту прав людини). Загальна декларація прав людини. Основні органи та механізми захисту прав людини	Тести, Контрольні запитання, Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
4.	Тема 4. Механізм ООН у сфері захисту прав людини	Розглянути діяльність Комітету ООН з прав людини. Структура, повноваження, механізми захисту прав людини. Процедура розгляду доповідей держав-учасниць. Міжнародний Пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року. Спеціальні доповідачі Комітету ООН з прав людини, їх повноваження та статус. Розгляд індивідуальних повідомлень про порушення прав людини. Встановлення прийнятності повідомлення. Процедура розгляду. Реформування органів ООН, що здійснюють захист прав людини. Створення Міжнародного суду ООН.	Тести, Контрольні запитання, Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
5.	Тема 5. Європейська система захисту прав людини	Знати основні нормативно-правові документи ЄС у сфері захисту прав людини: Європейська конвенція про	Тести, Контрольні запитання,

		захист прав людини і основоположних свобод; Хартія Європейського Союзу про основні права. Європейський суд з прав людини та суд ЄС як механізми захисту прав людини. Компетенція судів, регламент. Критерії прийнятності скарг. Процедура їх розгляду. Рада Європи, Європейський парламент як суб'єкти забезпечення захисту прав людини: їх структура та повноваження. Організація з безпеки і співробітництва в Європі. Гельсінська нарада. Людський вимір безпеки ОБСЄ. Віденська зустріч 1989 року. Посилення міждержавного діалогу. Паризька, Копенгагенська та Московська наради. Структура ОБСЄ. Статус органів та уповноважених осіб ОБСЄ у сфері захисту прав людини. Співпраця ОБСЄ з іншими міжнародними організаціями у сфері захисту прав людини.	Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
6.	Тема 6. Захист прав людини у країнах Африки	Розглянути діяльність Організації американських держав: Статут ОАД, структура ОАД та завдання. Основні регіональні міжнародні нормативно-правові акти у сфері захисту прав людини: Декларація про права та обов'язки людини; Американська конвенція про права людини. Міжамериканська комісія з прав людини: статус та повноваження. Міжамериканський суд з прав людини.	Тести, Контрольні запитання, Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
7.	Тема 7. Система захисту прав людини у мусульманських країнах	Розглянути Лігу арабських держав. Основні нормативно-правові акти регіону у сфері захисту прав людини: Багдадська конференція з прав людини в арабському світі; Арабська хартія прав людини. Каїрська декларація прав людини в ісламі. Загальна ісламська декларація прав людини. Специфіка конфлікту доктрин пріоритету світських норм та норм шариату. Права людини за загальними принципами	Тести, Контрольні запитання, Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи

		ісламського права. Організація ісламського співробітництва: структура, завдання.	
8.	Тема 8. Міжамериканський досвід захисту прав людини	Організація американських держав: Статут ОАД, структура ОАД та завдання. Основні регіональні міжнародні нормативно-правові акти у сфері захисту прав людини: Декларація про права та обов'язки людини; Американська конвенція про права людини. Міжамериканська комісія з прав людини: статус та повноваження. Міжамериканський суд з прав людини.	Тести, Контрольні запитання, Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
9.	Тема 9. Інші регіональні системи захисту прав людини	Азіатсько-Тихоокеанська декларація прав людини і народів. Асоціація держав Південно-Східної Азії – основна регіональна міждержавна організація у Південно-Східній Азії. Специфіка захисту прав людини у Південно-Східній Азії. Міжурядова комісія з прав людини в АСЕАН. Декларація прав людини АСЕАН. Діяльність СНД у сфері захисту прав людини. Конвенція Співдружності Незалежних Держав про права та основні свободи людини: основні позитивні та негативні риси. Угода про допомогу біженцям і вимушеним переселенцям. Міждержавний фонд допомоги біженцям і вимушеним переселенцям.	Тести, Контрольні запитання, Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	20
Бали за контрольну роботу за теми, винесені на лекційні і семінарські заняття	20
Бали за індивідуальну роботу	5

Бали за самостійне опрацювання додаткової літератури	5
Іспит	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за контрольну роботу	Оцінка за індивідуальну роботу	Оцінка за самостійну роботу	Екзамен	Разом
20	20	5	5	50	100
Оцінювання відповідей студентів на практичних заняттях відбувається за 5 бальною шкалою					

Поточний контроль з дисципліни «Міжнародний захист прав людини» відбувається шляхом перевірки засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять, написання контрольної роботи, підготовки індивідуальної роботи та контролю самостійного опрацювання додаткової літератури.

Перевірка засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей (в тому числі у формі презентацій), коротких письмових / тестових робіт. За опрацювання тем, визначених для семінарських занять студент може отримати максимально 20 балів. Відповідна форма активності студентів оцінюється за стобальною системою. У кінці семестру сума всіх оцінок ділиться на кількість оцінок та множиться на 4.

Контроль засвоєння знань та навичок, що базуються на лекційному матеріалі, здійснюється шляхом написання студентами контрольної роботи (у розгорнутій та/або тестовій формі). За опрацювання тем, визначених для семінарських занять, студент може отримати максимально 20 балів.

Навики роботи із науковою літературою, вміння аналізувати знайдені матеріали, робити висновки та узагальнення студенти реалізують шляхом написання індивідуальних робіт. Індивідуальна робота оцінюється максимально у 10 балів.

Підсумковий семестровий контроль дисципліни здійснюється у формі екзамену та передбачає виконання письмових екзаменаційних завдань, які містять як розгорнуті, так і тестові завдання. На екзамен виносяться питання, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, які потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання та застосувати їх для вирішення практичних завдань. Перед екзаменами у терміни, визначені розкладом, обов'язково проводяться консультації. Перелік екзаменаційних питань містяться у силабусі, а також доводяться до здобувачів вищої освіти лектором на консультації.

Критерії поточного оцінювання:

Відповідно до [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»](#) (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та [Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#) (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 361 від 31.07.2020 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
Література: Шуміло Інеса Анатоліївна. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник / І. А. Шуміло. – Київ: ФОП Голембовська О.О. – 168 с. Донеллі Дж. Права людини у міжнародній політиці / Джек Донеллі; пер. з англ. Т. Завалій. – Львів : Кальварія, 2004. – 280 с Загальна декларація прав людини. ООН; Декларація, Міжнародний документ від 10.12.1948. Офіційний вісник України – 2008 р., № 93, с. 89. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055 Зубарева А. Є. Міжнародно-правовий статус Комітету ООН з прав людини : дис. ... к.ю.н. : 12.00.11 / Зубарева Антоніна Євгенівна. – Одеса, 2015. – 211 арк. Шемшученко Ю. С. Європейська комісія з прав людини / Ю. С. Шемшученко// Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К. : «Укр. Енцикл.», 1999. – Т. 2 : Д – Й. – С. 379. Підсумковий документ Віденської зустрічі 1986 року представників держав-учасниць Наради з питань безпеки і співробітництва в Європі, що відбулася на основі положень Підсумкового акта, які відносяться до подальших кроків після наради. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_113 Статус Конвенції ОАЄ про біженців. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://au.int/sites/default/files/treaties/7765-sl-oau_convention_governing_the_specific_aspects_of_refugee_problems_in_afr.pdf Струтинська Т.З. Міжнародний захист прав людини: методичні вказівки для студентів денної форми навчання спеціальності 291 'Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії'/ Т.З. Струтинська - Івано-Франківськ: факультет історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 20 Слободян Т.З. Права дитини та участь неповнолітніх у збройних конфліктах/ Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 'Конфлікти на пострадянському просторі: глобальний та локальний виміри'. - Львів, 2016. - С. 145-149.22. - 56 с.	

Струтинська Тетяна Зіновіївна. Захист прав людини у країнах Африки. Матеріали звітної наукової вебконференції викладачів, докторантів, аспірантів університету за 2020 рік ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 5–9 квітня 2021 року. С.99-101.

Вибрані справи Європейського суду з прав людини [Текст]/уклад. О.Павліченко, Вип. V .- К.:Фенікс, 2007 .-656 с.-978-966-651-538-7 .-30,00 Шифр: 341.231.14 Авторський знак: B41
Вибрані справи Європейського суду з прав людини [Текст]/уклад. А.Мелікян, О.Павліченко, Вип. VI .-К.:Фенікс, 2007 .-336 с.-978-966-651-638-4 .-30,00 Шифр: 341.231.14 Авторський знак: B41

Вибрані справи Європейського суду з прав людини [Текст]/уклад. О.Павліченко, Вип. V.- К.:Фенікс, 2007 .-656 с.-978-966-651-538-7 .-50,00 Шифр: 341.645 Авторський знак: B 41

Вибрані справи Європейського суду з прав людини [Текст]/укладачі: Ю.Зайцев, О.Павліченко, Вип. IV .-К.:Фенікс, 2005 .-400 с.-966-651-245-9 .-25,00 Шифр: 67.5 Авторський знак: B41

Дослідження практики Європейського суду з прав людини для визначення Національних стандартів компенсацій порушення державою прав людини [Текст]: інфор.-аналіт.звіт/М.Гнатівський та ін.-К.:Атіка, 2011 .-184 с.-978-966-326-433-2 .-30,00 Шифр: 342.7 Авторський знак: Д 70

Застосування Конвенції про захист прав людини і основних свобод та практики Європейського Суду з прав людини в діяльності органів внутрішніх справ України [Текст] .-К.:Цифра, 2008 .-320 с.-978-966-651-605-6 .-25.00 Шифр: 341.231.14 Авторський знак: 336

Практика Європейського суду з прав людини.Рішення.Коментарі [Текст], № 3 (08) .- К.:Юрінком Інтер, 2012 .-239 с.-36,00 Шифр: 341.231.14 Авторський знак: П69

Практика Європейського суду з прав людини.Рішення.Коментарі [Текст], № 4 (09) .- К.:Юрінком Інтер, 2012 .-239 с.-36,00 Шифр: 341.231.14 Авторський знак: П69

Дудаш Тамара Іванівна Практика Європейського суду з прав людини [Текст]: навч. посібник .-3-тє вид., стер.-К.:Алерта, 2016 .-488 с.-978-617-566-196-3 .-80,00 Шифр: 341(075.8) Авторський знак: Д 81

Дудаш Тамара Іванівна Практика Європейського суду з прав людини [Текст]: навч. посібник .-К.:Алерта, 2013 .-368 с.-978-617-566-196-3 .-80,00 Шифр: 342.7(075.8) Авторський знак: Д 81

Пастухова Лариса Вікторівна Європейський механізм забезпечення прав людини [Текст]:навч. посіб.-Рек. МОН .-Сімферополь:Таврія, 2009 .-224 с.-978-966-435-250-2 .-20,00 Шифр: 66.4(0) Авторський знак: П19

11. Інформаційні ресурси

Інформаційною базою вивчення навчальної дисципліни є:

- законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації міністерств і відомств;
- праці вітчизняних і зарубіжних вчених;
- матеріали науково-практичних конференцій;
- підручники та навчальні посібники на електронних носіях;
- професійні видання України;
- Інтернет-ресурси, зокрема:

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>

Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого – <https://nlu.org.ua/>

Наукова бібліотека ПНУ – <http://lib.pnu.edu.ua/>

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

<https://d-learn.pnu.edu.ua/>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра міжнародних відносин м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола, 1, каб. 103. Тел.: +80342 75-20-27 Email: https://kmv.pnu.edu.ua/ Ст. лаборант кафедри: Богачик-Дідович Юлія Ярославівна Сторінки в соцмережах: https://www.facebook.com/pnuir https://instagram.com/pnu_international_relations?igshid=MDM4ZDc5MmU=
Викладач	 Струтинська Тетяна Зіновіївна Кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин
Контактна інформація викладача	+80342 75-20-27 tetiana.z.strutynska@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується <i>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)</i>.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до <i>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом</i>

	<u>ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).</u>
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до <u>Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» (затверджене наказом Міністерства України № 245 від 15.07.1996 р.).</u>
Додаткові бали	Студент має змогу також отримати додаткові бали , пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах тематики дисципліни впродовж навчального семестру; взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, конференції, круглому столі, інших видах наукової активності, які відповідають профілю дисципліни; опублікувавши наукову працю, яка відповідає профілю дисципліни. Відповідно до <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).</u> відповідні студенти можуть отримати додаткові бали на підставі рішенням кафедри міжнародних відносин.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.).</u>

Викладач

Струтинська Т.З.